

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 14. Sed & canes. Inducit Dominus canes, vt testes, quibus euidenter hic probat, sicut asinam contra Balaam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

laurare pedes, lautissimam i. struere cenam. Vnde ad hæc omnia mouebatur?

An cum ignoras nepotem Abraham: apud quem & adoleuerit, quod signauerit S. Scriptura commemorat, ac in eo eadem notauerat actiones,

ac erga pauperes humanitatem: à quo & hoc didicit, has esse amplissimas quas sibi preterat

lucrarit diuitias, si pauperes in domum humanitas reciperet, epulis recrearet, offensus totis viribus tueretur. Idem notandum in Rebecca mirabile

hæc sanctissima quæ nondum iuxta cum hydris sua ad hauriendam aquam egressa, offendit Eliezer dispensatorem Abraham, cum came-

litis, à qua cum ille potum requisisset, humane respondit: *Bibe Domine misericorditerque deposuit hy-*

Gen. 24. 19. *ariam super vlnam suam, & dedit ei potum. Cum-*

que ille bibisset, adiecit: Quin & camelis vis

hauriam aquam, donec cuncti bibant, &c. Fal. arum

quoque, & feci plus imbutum, si apud nos, & locus

spatiatus ad mandandum. O puella omnium pr-

æcissima, sicine ad parentis domum comis

peregrinos inuitas ad qui scindunt? Et maxime

eum qui tot se um detest. In pedimenta ac far-

cinas, tot attenua camelorum. Quid reis quod

pater non indignabitur. fratres tui hoc moleste

non ferent, & te ieritatis accusabunt, ut incon-

siderate in domum virum adueniam introdu-

cerem. ac tibi non licere in prophanis? An

ignoras Patrem eius Bathuel consobrinum A-

bram filium fratris sui Nachor: quodque ex il-

lo hæc hausit instructionem, quanti referat

familia in bonum, pauperum ac peregrinorum

hospitio honorati. Proinde cum id esset appri-

me notum Rebecca, sine vlla mali suspitione,

eisdem illa poterat, ad patrem & domum hosi-

pitium comis inuitare. O parentes, o Domine,

vos testor, si hoc in adibus vestris frequentate-

tur exercitium, operibus, verbisque idem vestros

doceatis & filios & famulos, quam alto lon-

ge modo pauperes exciperent, & quam turum

certumque foret, quod nedum illud grauiter

non acciperent quin potius, hoc sibi honori lu-

croque dicerent quod ad eorum accederent

ostia mendicaturi. Vident autem vos eo-

rum gemitibus commotos, frequenter queru-

losos eos, visis eorum necessitatibus à vobis

deseri, transferris vos oculos aliò diuertere,

quid illis faciendum? vos imitabuntur & ac-

cedente pro stipe paupere, respondebitur: Ne-

mo illi dabat. Hic secundus articulus, quem nedum

Christus proponit, sed dilucide confirmat testi-

bus fide dignissimis, ipsiis caubus.

**S. 14. Sed & canes. Inducit Dominus canes
vt testes, quibus euidenter hoc probat, sicut
asnam contra Balaam.**

S. Ed & canes veniebant, & lingebant vlcera e. 30. **D.** *S.* Soler Deus (inquit D. Chrysof. Idem in Hom. 3. de tendit hominum eos fundere malitiam, ad Panit. & ducere animalia, imo res insensibiles. Ita alii in præam. quoties testes producit cælum & terram: *Testes super ista inuocò hæc cælum & terram,* ait per Moysen. *verba.*

Audite cæli & auribus percipite terra, quoniam Do-

minus locutus est. Attendite duritiem, attendite

hominum obstinationem. cæli, & terra arguit *Isaie 1. 2.*

verbis meis aures aperitissimas, quas illi occlu-

dunt. Casum vobis refero singularem vni cu-

iusdam Prophetæ, qui ex Dei præcepto abiit

Hieroboam Regi Israel prædicaturus, eius du-

ritiem increpaturus, Dei supplicia prædicaturus.

D. vino peritus zelo Regem arguit impietatis,

at ille instat lapidis obduruit, vt nedum eum

Prophetæ verba emel ierint adfari, sed insu-

per & eum mandauerit apprehendi. Quid tum

Prophetæ verba sua illico ad lapides prægran-

*des & altere dirigit lapideum: *Altare, altare hæc 3. Reg. 18.**

dict Dominus. Et ecce eodem instanti liquefit

lapis, & in frustra dirumpitur. En tibi probatam

cordis Hieroboam obstinationem reprobandâ,

qui iactis Prophetæ verbis, nedum non emolli-

tur, sed nec vllam in eo efficiunt rupinam; Ver-

ba talia, vt eorum vel minimum plus satis sit ad

dirumpendas etiam durissimas petras. Hoc ius

decreuit Christus fieret sua tempore passionis,

vt hostium suorum corda probaret petris quæ

scindebantur, esse duriora: cum eius tam graues

essent cruciatus, vt tremore terram eos cuterent

vnuersam, cælum solen que nube tegerent tri-

stissima, quasi eos intueri non sustinerent in-

quibus tamen nec tantum efficere potuerunt. vt

ad compassionem morderentur; sed è contra pe-

tris duriores, nec iam mortuo pepererunt, qui

vinum crucifixerant.

Hic conformiter nota D. Aug. quod Deus

egit cum ariote Balaam; Hic proficitur Dei

populo mal dicturus, & ecce de cælo minuter

in occursum eius Angelus in dato gladio terri-

bilis, quo si progredi præsumeret. transfodere-

tur, quem vt vidit asina, em insubebat, periculum

Domino suo metuens sublitit in robis: quam

eum vates crebris tanderet iectibus, vt progrede-

retur: mouet Dominus linguam ahi ar, os a-

quæ

quæ Dominum suum instantis sibi admonet
 periculi: *Sublingale musum animal, hominis voce*
 loquens *prohibuit insipientiam* Propheta, ait D.
 Petr. *Asina Angelum vidit* (ait D. August.) *non*
 digna erat, sed *ut confutaretur Balaam*. O clarissi-
 mam arioli peruersæ confutationem volunta-
 tis, quæ illum adeo obcecavit, ut ipse, quod asi-
 na videbat, non viderit: Asina videt Angelum, &
 sistit, nec progreditur; illi periculum ostendit
 adeo manifestum, ut ipsa, cum asina esset, illud
 & agnosceret, & Domini significaret, ille vero
 tantis immeris tenebris ut suæ non videat vi-
 tam periculum. Fortissimum argumentum, quo
 confirmatur quod ipse de se dixerat præstigia-
 tor, quod oculos oculos hæberet: *Cuius obtu-
 raturus est oculus*. Eodem medio usus est prodi-
 gium illud sanctitatis. D. Antonius de Padua,
 viva virtutum imago, dum die quodam hære-
 ticis prædicans, & ab ijs repulsum passus, ad o-
 ceanum secedit, piscibus imperat, Dei ver-
 bum adim audituri; ad vocis eius imperium
 ilico innumerabiles accurrunt, & omnigenæ
 piscium legiones, omnes suo ordine dispositæ,
 capitibus extra pelagus elatis toto illo tempore
 videbantur, quo Dei seruo placuit concionari,
 qui illis exposuit, quantas Deo gratias referre
 tenerentur, qui illos in elemento nobiliori,
 quam terra creauit, in qua tamen hominem
 posuit; & eo usque conieo protrahatur, do-
 nec ad tanti famam miraculi, ipsi confluerent
 hæretici, eius concionis contemptores, quos ut
 vidit D. Antonius accedentes, conuersus sic il-
 los alloquitur. Testes sunt pisces illi vestri
 cordis obdurationis: cum fuit enim illi præ ce-
 teris animalibus indomiti, quos nullus unquam
 cicurauit, Dei tamen verbum ore meo prolata-
 tum sunt reueriti, quod vos despexistis. Similes
 sibi Dominus testes assumit, quibus diuitis pro-
 bet inclementiam, qui sua pariter viscera clau-
 dit obdumatus, canes sci licet, *Sed & canes venie-
 bant, & lingebant vulnera eius*.

Hoc illi primum probant, quod talia paupe-
 ris essent vulnera, & vlcibus plena: *Vlcibus*
 plenus (inquit Diuus Hieronymus,) *cuius*
carnes putridas lambent canes. Secundum quo-
 que, quam enectis viribus miser iacebat destitu-
 tus, ut nec canes lambentes posset abigere; ut
 notat D. Chrysostomus. *Adeo erat fractis viribus,*
ut ne canes quidem posset abigere: visum cada-
uer iacebat, videns eos accurrentes, nequaquam
tamen valens eos depellere. Credit D. Augustin.
 quod obiecit: *Inter lingentium canum linguas,*

Tertium, quam possent efficaciter vulnera illa
 mouere compassionem quæ ut ita dixerim, ipse
 canes permouerunt, qui accurrerunt, non ut
 morderent, non ut roderent, non ut excerba-
 rent, sed vt molli lingua vlceroso blandientes
 vulnera lambent morientis: *Canes ad mortuum*
non dentes sed linguas ad obsequium sic produxerunt
 (ait D. P. Chrysol.) *ut in modis spongie non vellent*
vulnera, sed tergerent. Quod canes hoc studio face-
 rent curandi vsus ipse, qui semper est in oculis pro-
 bat: nam canes lambendo semper curant vulnera
 sua. Mira suauitate, & blandiendo lingebant vl-
 ceras, quasi iacenti loquantur. Amice Deo cha-
 rissime, Lazare sancte, pauper felicissime, cui nos
 ad compassionem moueri cruciatus, & modo,
 dum homines canum gerit viscera, nos canes,
 hominum geremus viscera. Liquidò probatam
 asserit D. Gregor. Torile Regis crudelissimi,
 sacrilegi, inclementissimi cordis impietatem,
 dum Sanctissimum Episcopum Serdonium visio
 damnat ferocissimo lacerandum, ipse suæ visus
 naturalis oblitus sensitatis, ipso spectante Rege
 Episcopo prostratus eius lambit pedes, quasi
 linguæ suæ demulcens blandimento: *Lam-
 bere Episcopi pedes capit, ut patenter omnibus de-
 retur intelligi: quia erga illum virum Dei, & se-
 rina & corda essent hominum, & quasi humana*
bestiarum.

O quam euidenter hic nobis probatur arti-
 culus, quam clarè diuitis canes conuincunt cru-
 delitatem, imò & eodem argumento, insert D.
 Iacobus, eandem vestram confundunt tinea,
 vestra arcis conclusa rodentes vestimenta, ves-
 strarum vestium, testes superfluitatis, quibus
 induj nulla vos cogit necessitas, testes erga pau-
 peres inclementiæ, quos frigore nudos finitis in-
 terire: *Agite nunc diuites, plorate, vulnantes in mi-
 seris vestris quo aduenient vobis. Diuitia vestra*
*putrefacta sunt, & vestimenta vestra à tinea co-
 mesa sunt: aurum & argentum vestrum arguina-
 uit, & arugo eorum in testimonium vobis erit.*
 Verba certè notari dignissima. Antequam ad
 sententiæ procedamus prolocutionem, & ex
 præmissis educamus conclusionem, notandū cū
 Sanctis Patribus, ex magna Dei processisse mi-
 sericordia, quod pauperem hunc ad diuitis pro-
 strauerit ianuam, & ad bosidem cadat hæc
 sententia Salomonis: *Diues & pauper obtinuerunt*
sibi, utriusque operator est Dominus. Inquit
 tunc communicet SS. Patres, in quem finem
 Deus pauperes in hoc mundo creauerit, ac
 respondet, in beneficium diuitū. Poterat Deus
 pauperes per se enutrire, sicut Eliam ministr-

rio coru ip' os diuitijs affluentes reddere sicut alios. Nolut atamen sed illos in diuitum beneficium permittit indigere D. Cyprian. D. Ambros. D. Aug. quos alii retulimus dicunt in diuitum remedium peccatorum. Peccatis abundantant diuites, ac non operibus abundantant penitentia, cum nec vnus ictus eorum vellat humeros, nec suam norunt carnem ieiunij, vigilijs que macerare illis in remedium prescribitur elemosyna a spiritu S. Ignem ardentem extinguit aqua, & elemosyna reficit peccatis. Hoc quoque Daniel regi prescripsit Nabuchodonosor, quoniam & ipse Christus diuitibus: Date elemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis.

Text. 31.
31.
Luc. 6. 40.
D. Hier.
Tract. 1. 30.
498.
D. Aug.
Ser. 5.
15. de Ver.
bi Do.
muni. 10.
1007. 1. 4. 6.
D. Chry.
Ho. 9. de
pauci. 10.
I.
Elemo.
syna
commen.
datio.
Ser. 25. de
Verbis
Domini.
Ps. 111. 9.

teram vitam thesauros transueberet, vtque per illum ad gloriam scanderet sempiternam. Ille vero nedum hoc sibi sumpsit scelerum remedium, elemosynam illi largiendo, sed in super iacentem contempsit, sua obdurauit viscera, & micas dare noluit famelicis.

§. 15. Mortuus est diues, Dissimiles fuerunt diuitis & pauperis obitus: at in eo quod notat Euangelista sibi similes.

In modo huius causa imponamus, ac quid ex huius processus meritis sequa ur, attendamus: Factum est autem vt moreretur mendicus &c. Ambozum vltima adest hora: Hec illa est, in qua ad finem entiam proceditur, nihil enim iam superest agendum, nec accusandum: & via ad nouas inducendas probationes precluditur: Venit nix quando nemo poterit operari. Hec inquam, illa hora est, in qua prater iudicij ac sententiam, aliud nihil est respiciendum: Statutum Hebr. 9. est hominibus semel mori, & post hoc iudicij. Moritur pauper, quam sine sulcimen. Orat. de tot vt nemo adesset, qui curam gereret infirmi, aduersa qui oculos desederet ad morientem? D. Chry. valet. To. 10. D. Aug. opinatur, quod ad ipsam diuitis nauam miser obiecit, vbi teste Euangelista, de Lib. de cumbebat: Incebat ad ianuam diuitis, & capibus suis eius vlcera lambentibus circumspicatus. Inter ad fin. canum linguas. Licet autem hac oculis mundi sic appareant, noueris tamen eius fuisse mortem felicissimam. Noate verba, quibus hanc Christus exprimit, quid inter venerit, & qua ratione eius processus terminetur: Factum est, vt moreretur mendicus, & portaretur ab Angelis in sinum Abrahe. Emphraticè dicitur: Factum est autem q. d. fuit hoc ab ipso Deo, prauisum, ordinatum, ac dispositum, vt diuine suæ manus ac providentiæ effectus proprius, sicut omnia que per ipsum facta sunt: Omnia per ipsum facta sunt. Ioan. 1. 7. & sine ipso factum est nihil. Eadem phrasi loquitur Euangelista de morte pauperis, qua fuerat locutus de Christi Natiuitate: Factum est autem, cum esset ibi, impleti sunt dies Mariæ, vt pareret. q. d. Non casu accidit foruito Christi natiuitas: sed hæc erat hora, per Deum ordinata, prauisum, eius diuinæ disposita prouidentia, ad quam suos commocauit Angelos, ac precepit, vt notat D. Paulus: Estote mihi in hoc habito parati, vt quâ hora filius meus de ventre procedit vaginali, cuncti eum adoraturi conuolatis. Adhuc dum nascitur, calestem canite melodiam, quâ

32
Ioan. 9. 4.
Hebr. 9.
Orat. de
To. 10.
Lib. de
Ciu. 1. 11.
Ioan. 1. 7.
Luc. 2. 6.

Hieron. Bapt. de Lanuzza Tom. 11.

